

Målrettet boikott nytter

ISRAEL-BOIKOTT

JENS OLAV HÆLAND

Trid. lærer ved Fjellhaug Skoler, Sokneprest

HANS MORTEN HAUGEN

Professor ved Diakonhjemmet Høgskole, leder av Sabeels venner i Norge

Debatten i Vårt Land om boikott av Israel har vært både opplysende og nyttig. Men innlegget til Arne Ørum (Vårt Land 29. august) er en måte å punktere debatten på. Enhver form for boikott er umulig, og BDS (boikott, deinvestering og sanksjoner) er etter hans mening uttrykk for uærlighet.

Vi er uenige i dette. En målrettet, selektiv boikott er både mulig og riktig, og helt i tråd med norsk utenrikspolitikk under skiftende regjeringer. EU har flere vedtak (2015/1009/EU, vedlegg 1-4 og 166/2014/EU, punkt 9) som tydeliggjør at okkuperte områder ikke skal omfattes av frihandelsavtalen med Israel. EFTAs frihandelsavtale utelukker også de okkuperte områdene. Dette er vanskelig å etterleve siden israelske myndigheter umeriteret later å merke varer fra bosettingene.

Moralsk. I tillegg er det tungtveiende moralske grunner til å avstå fra å kjøpe slike produkter. Riktig tilegnelse av eiendom, ærlig arbeid og anstendig

næringsvirksomhet er elementær etikk.

En rekke kirkesamfunn, blant annet Metodistkirken i England, har gått inn for en målrettet boikott, og Kirkenes Verdensråd gjentok i et vedtak fra september 2009 nødvendigheten av en målrettet boikott av varer fra bosettingene.

Også deinvestering — å selge seg ut av selskaper — har betydning. Da rettes søkelyset mot internasjonale entreprenørfirma som bistår den folkerettsstridige virksomheten med bostettere. Den norske forsikringsgiganten KLP har trukket sine investeringer fra slike firma. Det gjelder ikke bare i De palestinske områdene, men også i andre land. KLP har levert en grundig etisk argumentasjon for sin avgjørelse.

I Israel har en fra offisielt hold prøvd å overse dette, eller prøvd å stemple BDS-bevegelsen som en form for antisemittisme og delegitimering av staten Israel. For vår argumentasjon knyttet til okkupasjon er det avgjørende om virksomheten skjer i okkuperte områder, og slik bidrar til å opprettholde okkupasjonen, ikke hvilken nasjonalitet selskapet eller eierne har.

Omdømme. Det jødiske nettverket Molad (www.molad.org), som er opprettet for å fremme demokrati, viser at

Vårt Land
25.08.2015
— Umulig med boikott av varer bare fra Vestbredden, skrev Arne Ørum

BDS-bevegelsen har bidratt til å svekke Israels omdømme. Flere av firmaene som KLP har solgt seg ut av, har fått store vanskeligheter!

Vår utenriksminister Børge Brende sa nylig at det må legges press på Israel slik at fredsprosessen kan komme i gang igjen. Det er vi helt enige i, og ser på målrettet BDS som uttrykk for et slikt press.

Alvorlig. Målrettet boikott er derfor ikke et slag i luften, men et alvorlig forsøk på å utøve press slik at det skapes bevegelse i en innfløkt konflikt. De vi har kontakt med blant kristne kirkeledere i Israel og De palestinske områdene er utvetydige i sin anerkjennelse av staten Israel og etableringen av en palestinsk stat. De understreker at Israel må avstå fra sin diskriminerende politikk og følge internasjonal lov. I motsatt fall vil konflikten fortsette, mer hat skapes og flere liv gå tapt.

men nærvarer og håp, skriver Sindre Skeie. Bildet Foto: Anette Karlsen/arkiv/NTB scanpix

clær

'Litt' boikott er ummulig

Når aktivistene som vil boikotte Israel er blitt utfordret, **har de ikke villet svare** på hvor grensene for boikotten skal gå og hva som er kampanjens endelige mål.

ISRAEL-BOIKOTT
ARNE ØRUM
Teolog, Forfatter Midtøsten-kjerner

Palestinske organisasjoner ber oss delta i en internasjonal bevegelse for å trekke ut investeringer og å sette i verk boikott og sanksjoner mot Israel (BDS-bevegelsen)

Bevegelsen har fått stadig større oppmerksomhet i det palestinske samfunnet og innenfor den pro-palestinske opinionen internasjonalt, også her i Norge

Biskop Atle Sommerfeldts holdning i denne saken ser ut til å være at vi skal kunne tilpasse boikott og sanksjoner (BDS) slik at de primært rammer Israels folkerettsstridige okkupasjon av Vestbredden og stengningsregimet overfor Gaza, og ikke Israel (Vårt Land 24. august)

Vanskelig. I teorien er det

Er det i den gamle, palestinske målsettingen om én sekulær, demokratisk stat med like rettigheter for alle som fortsatt gjelder?

Arne Ørum

SI DIN MENING
verdidebatt.no/
sommerfeldt

I vårt nettforum kan du følge hele debatten om boikott av israelske varer.

selvsagt mulig å tenke seg noe slikt, men i den typen virkelighet som vi snakker om her, blir det nok vanskelig

Blant dem som har gått i bredden for BDS, blant palestinerne og blant Palestina-aktivister internasjonalt og her hjemme, er det få som ser på Israel som en legitim statsdannelse som har livets rett. Derfor går BDS-bevegelsen, og de fleste av aktivistene i Norge, også inn for full boikott av Israel, og ikke slik Sommerfeldt tar til orde for, en begrenset variant

Når BDS-aktivistene er blitt utfordret, har de ikke villet svare på hvor grensene for boikotten skal gå og hva som er kampanjens endelige mål, – eller de har rett og stelt vært uærlige, slik professor Norman Finkelstein har hevdet. Finkelstein var som kjent i årenes vis en av de virkelig store heltene i den internasjonale Palestina-bevegelsen. Anti-stonistisk jøde, etterkommer av overlevende fra

Holocaust, og angivelig så truede for Israel og pro-israelsk hold i USA at han mistet akademisk karriere og stillinger

Finkelstein kritiserte BDS-bevegelsen for uærlighet, for ikke å være åpen om virkelige målsettinger som slutten på tostatsløsningen og lignende. I dag er ikke Finkelstein så populær lenger blant Palestina-vennene

En stat? I praksis er det umulig å boikotte «litt», så å si tilpasset menneskerettighetene, slik biskop Sommerfeldt vil. I BDS-bevegelsen snakkes det mye om brudd på disse rettighetene, men det sies lite om hvem man ellers er alliert med i kampen mot Israel, og hva som er status for menneskerettighetene i denne kampen, og hvis denne kampen vinnes. Altså hvis Israel taper

Finkelstein har også etterlyst målsettingene for BDS-

Start boikott av varer fra Vestbredden

Vårt Land 24.08 2015

Biskop Atle Sommerfeldt argumenterte for boikott av varer fra Vestbredden

bevegelsen. Er det den mye omtalte løsningen med én stat? Og er det i så fall den gamle, palestinske målsettingen om én sekulær, demokratisk stat med like rettigheter for alle som fortsatt gjelder? Hva sier Sommerfeldts palestinske kolleger om dette?